

Realitatea

Redacția și Administrația:
Piatra-Neamț, Palatul Administrativ
Proprietar: MIHAIL MAGIARI
Inscris sub Nr. 10/1942 Trib. Neamț

Săptămânal de informații și afirmare
românească

Director: MIHAIL AVADANEI

Abonamente:
Particulari 300 lei anual
Instituții 500 "
Ab. de susținere . . . 1000 "

Organizarea vieții Medicale

de ION MUCHE

Consiliul sanitar superior a examinat problema organizării vieții medicale, din punct de vedere științific și profesional.

Cu acest prilej, d. profesor Petre Ionescu, ministrul Sănătății a schițat cum ar trebui organizată viața medicală în noi pentru a răspunde cu maximă eficacitate misiunii ei sociale și științifice.

D-sa a preconizat ca în fiecare județ viața medicală să fie dirijată și animată de către un profesor al unei Facultăți de medicină, iar medicii respectivi să se întrunească cel puțin odată pe lună pentru a dezbate chestiunile științifice și profesionale în ordinea zilei și pentru a contribui prin eforturi colective la soluționarea unor probleme dificile pentru sănătatea publică în județul lor.

În afară de reuniunile județene, medicii se vor aduna oel — puțin odată pe an — în reuniuni regionale, spre a dezbate problemele sanitare ale regiunii respective și spre a asculta rezultatele studiilor și cercetărilor făcute de cei mai de seamă medici ai țării. Iar pentru funcționarea corpului medical, d. ministru al Sănătății a hotărât, ca pe lângă aparate și ustensile moderne, să ia în ființă, pe lângă fiecare spital de specialitate sau serviciu sanitar, bibliotecă de cărți medicale, bogat înzestrată cu cele mai noi cărți și reviste de specialitate.

Lipsa publicațiilor medicale de specialitate la noi în țară, cât și pretul excesiv de ridicat al lucrărilor de medicină străine, face aproape imposibilăținerea la curent a practicienilor noștri cu rezultatele ultimelor cercetări ale medicilor din alte părți.

Pentru remedierea acestei stări de lucruri, deopotrivă de dăunătoare atât prestigului științific național cât și practicii medicale, d. ministru Tomescu a preconizat convocarea medicilor în reuniuni județene și regionale periodice, în care se vor examina, pe lângă problemele sanitare locale și rezultatele studiilor și cercetărilor făcute în ultimul timp de cei mai iluștri medici români și străini.

Înființarea bibliotecilor pe lângă spitale va contribui și mai mult la formarea și perfecționarea corpului medical, cu condiția ca ele să fie înzestrate cu lucrări noi, de necontestată valoare științifică, precum și cu reviste și publicațiuni străine, de specialitate.

Sperăm că această deciziune a d-lui ministru al Sănătății va fi pusă în practică fără întârziere și în proporție corespunzătoare scopului ei.

În curtea de onoare dela Zeughaus din Berlin, Fuhrerul Germaniei a ținut un mare discurs, cu prilejul comemorării Eroilor căzuți în lupta cu bolșevismul.

Și cu acest prilej Fuhrerul a arătat lumii întregi pericolul bolșevic, de care a fost cruțată lumea întreagă numai prin jertfa ostașilor germani și aliați. Discursul Șefului suprem al forțelor germane este și un omagiu adus eroilor noștri, jertfiți alături de camarazii lor germani, care a spus:

Năvala maselor bolșevice asupra Europei

Stelele răsăritului au dat drumul încă odată năvalei maselor de milioane asupra Europei. Ele erau biciuite și mănate înainte de aceeași putere care a organizat mereu războaie, care a profitat de ele și care astăzi a pus în slujba aceluiași scopuri atât interesele capitaliste cât și instincțele bolșevice.

Cât de mare a fost primejdia cutropirei celui mai vechiu continent civilizat al lumii, în iarna ce a trecut, rămâne să fie arătat de cercetătorii de mai târziu ai istoriei. Dacă această primejdie a fost înfrântă și deci depărtată de Europa meritu neasemuit este al acelor soldați, a căror memorie o cinstim astăzi.

Ceeace soldații germani și aliați apără acum în rășărit nu este numai chipul de piatră sau structura socială și spirituală a acestui continent ci eternele substanțe emenești care audat lumii toate valorile încă din timpuri preistorice și fără de care nu ar fi existat nu numai Europa și America ci toată expresia lumii civilizate din prezent.

Satanica manie de distrugere a englezilor

Alături de această lume barbară care amenință din răsărit, mai vedem mania de distrugere nu mai puțin satanică a aliaților acestei lumi a așezării Occident. Obiectivele de război ale inamicilor noștri re sunt cunoscute din nenumărate publicațiuni, cuvântări și

cereri. Balivernele chartei Atlanticului au aceeași greutate ca și fostele 14 puncte ale lui Wilson față de forma reală a dictatului dela Versailles.

Așa cum atâțătorul la războiu Churchill a dat elementele evoluției viitoare în democrația parlamentară engleză, declarând în 1939 pe când încă nu era conducătorul responsabil al Angliei că Germania trebuie încă odată distrusă, — tot așa se proiectează în același democrație elementele revendicărilor de pace pentru a se ajunge la Europa dorită de ei după război. Teoriile lor coincid complet cu demonstrațiile nu numai cunoscute dar și trăite de noi ale aliaților lor bolșevici și anume: distrugerea tuturor popoarelor continen-tale conștente de naționalitatea lor în frunte fiind poporul german. Este absolut același lucru la urma urmelor, dacă ziare engleze sau americane parlamentari populari și literari cer ca prim obiectiv al păcii distrugerea Reichului, luarea copiilor, sterilizarea tinerețului bărbătesc eteacetera sau dacă bolșevismul măcelărește tot poporul bărbăți, femei și copii.

Din toate vremurile nu mai acela a avut dreptul de a cinsti morții care nu avea de ce se rușina în fața lor. Dar iarna care a trecut a dus poporul german nu la defetism, ci la o mare mobilizare a tuturor puterilor lui. Participarea lui la luptă are loc într-o măsură tot mai mare. Producția materialului de război este în creștere continuă. Mii de oameni eliberați din aparatul de producție merg acum spre front. Contingente bătrâne și copii tineri vor servi împreună în armele de apărare a patriei, sute de mii și alte sute de mii de femei și fete ajutându-i. Așadar, națiunea germană se transformă din ce în ce mai mult într'un popor care luptă.

Național-socialismul care într-o luptă înverșunată și fără să aibă vreodată intenția unui compromis, a

învinge inamicul intern va învinge și acum și în viitor, ca putere a Reichului inamicului extern.

Contribuția popoarelor aliate

În aceasta, Reichul este sprijinit de toate celelalte popoare aliate nouă, care din Europa și până în Asia răsăriteană sunt hotărâte să-și apere elementele lor de pace și bunurile lor culturale. Germania își găsește camarazi de arme pretutindeni în acele națiuni care își dau seama că viitorul lor nu poate fi sigur decât în cadrele ordinii, ce stă cu succes împotriva bolșevismului a celui mai drăcesc instrument de distrugere. Cu cât mai hotărâtoare este această luptă cu cât este dusă cu mai multă lipsă de compromis cu atât mai lungă va fi și pacea de care mai multă nevoie are continentul nostru pentru tămăduirea rănilor sale.

Așadar viitorul adevăratelor popoare civilizate nu va fi nici judeo-bolșevic și nici judeo-capitalist ci va fi în slujba intereselor naționale, care duc la adevărata comunitate populară.

„Ne închinăm, cutremurați în fața camarazilor morți”

Prin aceasta cei 542.000 de bărbați, pe care acest al doilea război mondial ni l-a cerut ca jertfă, nu vor fi murit în zadar, ci vor trăi veșnic printre noi, ca eroi reatenuți și pioneri ai unui ev mai bun.

Atoiputernicul care ne-a dat binecuvântarea Lui în toate încercările, dându-ne astfel și puterea de a trece, să ne dea și în viitor ajutorul Lui pentru a îndeplini până la capăt ceea ce suntem datori față de poporul nostru până la victorie.

Ne înclinăm deci însă odată cutremurați în fața camarazilor morți, în fața celor ai lor cerniți acum, în fața bărbaților, femeilor și copiilor asasinați aici în Patria noastră și în fața tuturor jertfelor aliaților noștri.

Conștiința cetățenească

de Vasile V. Levărdă

Octavian Goga spunea cu ocazia deschiderii Institutului de Istoria Literaturii Romane moderne de folclor în 1933:

„O țară e conștiința cetățenească de luptă permanentă, pentru a-și impune valorile poporului ei”.

Tălmăcind pe înțelesul nostru această frază care nu trebuie să lipsească din mintea intelectualului și în special a educatorului care modelează sufletele, ne întrebăm, cum se ajunge la formarea conștiinței cetățenești.

Oameni cari s'au ocupat de educația cetățenească a popoarelor (Kerschensteiner la Germani) și a căror idei le vedem, susțin că, trebuie pornit încă dela copilul de școală primară și continuând la școlile de toate gradele precum și la tot felul de formațiuni extrașcolare și paramilitare, cultivând în orice împrejurare:

1. Îndeplinirea datoriei din proprie inițiativă și supunere voluntară. Marea virtute inițiativă, lăsată să se manifeste și îndrumată în același timp pe calea creerii, originalității, face din fiecare individ un om util lui însuși și societății. Stimulând creerea după vocație facem din fiecare individ un artist, militar, preot, învățător, meseriaș, etc.) om care va lucra toată viața, creind numai din plăcere, aducând în felul acesta aportul mărit și însuși și țării.

Ajungem să ne formăm omul de valoare, omul cu libertatea lăuntrică care lucrează și se supune din convingere, fără intervenția statului.

2. Considerația reciprocă, cerută atât pentru munca, cât și pentru persoana semenului, din convingerea că numai printr-o colaborare armonică poate prospera țara.

Aici trebuie să urmărim cu perseverență învingerea pe cât mai mult posibil a egoismului și a ambițiilor deșarte.

3. Jertfa de sine, auto-jertfirea ființei proprii, pentru soluarea apropietui și ridicarea țării, când aceștia sunt la greu.

(Continuare în pagina 4-a)

Buletin

săptămânal

MIȘCAREA COOPERATISTĂ ÎN JUDEȚUL NEAMȚ

Adunarea generală a Federalei „Alexandru cel Bun“

Cinci fapte importante au reținut atenția lumii întregi în cursul săptămânii.

I. Ofensiva sovietică din sectorul Orel a eșuat. Luptele de violență din cele mai mari din tot războiul, s'au terminat săptămâna aceasta.

Armata germană a obținut aici un foarte mare succes defensiv. Prin acțiunea din fața Orelului, bolșevicii urmăreau ruperea în două a frontului german. Deoarece au concentrat aici forțe imense, care însă au fost decimate în cea mai mare parte, de puternica apărare germană, în fața căreia toate atacurile sovietice s'au prăbușit, cu mari pierderi pentru ei.

Numai în fața orașului Orel, pe care au planuit sovieticii să-l ocupe, dar care a rămas mereu în mâinile germanilor, bolșevicii au pierdut peste 150 mii morți, aproape 12.000 prizonieri, 1061 tancuri, mii de tunuri și autocamioane.

Dela începutul ofensivei de iarnă, acum patru luni și ceva, sovieticii au suferit pierderi numai în tancuri, de 12.000 bucăți, fără imensele pierderi în oameni și tot felul de material de război.

II. Al doilea fapt însemnat este ofensiva engleză de pe frontul Tunisian. Armata 8-a britanică împreună cu forțele americane din Africa de Nord au început ofensiva în două sectoare ale frontului din Tunisia, în ziua de 21 Martie 1943, după o intensă pregătire de artilerie. Prima fază a acestor lupte, în care englezii au aruncat forțe mult superioare celor germano-italiene, s'a încheiat cu un succes net al apărării forțelor Axei.

Peste tot, forțele anglo-americane au fost respinse, iar în unele părți aruncate prin contraatacuri departe în deșert.

În sectorul de nord al frontului nord-african forțele Axei au câștigat teren luând 1600 prizonieri și capturând 16 tancuri și 30 tunuri.

III. Forțele navale ale aliaților sunt din ce în ce mai amenințate de pericolul armii submarine germane. Chiar acum sunt în curs mari bătălii navale în apele Atlanticului, pe care submarinele axei l-au făcut aproape cu totul impracticabil pentru vasele anglo-americane.

Până acum, în cursul lunii Martie au fost scufundate peste 800 mii tone vase aliate.

IV. Armatele japoneze au obținut un mare succes împotriva forțelor chineze ale lui Chiang Kai Shek. Într'un singur sector al frontului armatele comuniste ale guvernului din Ciunking au pierdut aproape 60.000 oameni: 27.000 au părăsit la japonezi, 20.000 au fost făcuți prizonieri, iar peste 10.000 au fost omorâți în lupte.

V. În timp ce forțele Axei dețin inițiativa pe tot frontul, iar în sectorul sudic al frontului de Est obțin succese din ce în ce mai mari, englezii execută atacuri aeriene de teroare împotriva populației civile și a centrelor de cultură și civilizație din Apus.

Acesta barbarie este una din cele mai urite forme de luptă folosită de englezi și care va duce la o luptă și mai îndârjită împotriva lor de către toată Europa.

M. Zap.

În localul școlii primare Nr. 1 din localitate s'a ținut adunarea generală ordinară a Federalei „Al. cel Bun“.

După constituirea biroului: președinte prof. Panaite Popovici, președintele consiliului de administrație al Federalei: E. Bulnar, secretar: I. G. Muraru și D. Mareș scrupuloși, s'a făcut ape-

Națională și d-lui Gh. Minescu, directorul g-ral al I. N. C., după care adunarea a păstrat un minut de reculegere pentru ostarșii morți în războiul pentru reîntregire, Cruce și dreptate.

Intrându-se în ordinea de zi, d-l prof. Popovici citește darea de seamă a consiliului de administrație pe anul 1942, bilan-

se ridică la 9.424.643 kgr. în valoare de 168.370.808 lei.

D-l Popovici trece în revistă operațiunile proprii și cele prin mandat, arătând greutățile și munca depusă din care reiese un frumos rezultat moral și material în viața economică și socială a județului Neamț.

Federala și-a consolidat pa-

57.725 Consiliului de Patronaj, apoi pentru ajutoare de înmormântări, biserici, muzeul arheologic, burse și ajutoare școlare, liceului industrial din localitate și refugiaților un total de lei 231.478.

După acest frumos bilanț, a luat cuvântul pr. ec. V. I. Comanlinescu care a mulțumit directorului, funcționarilor și consiliului de administrație pentru munca depusă cu folos în cursul anului expirat.

D-l Neculai Bancea propune a se interveni ca aprovizionările care se fac astăzi de către primării, în viitor să le facă unitățile cooperative.

D-l D. Mareș completând pe antivorbitori cere ca Federala să contribuie la plata contabililor unităților cooperative, care au posibilitatea să aibă contabili permanenți.

Le-a răspuns d-l P. Popovici, arătând că aprovizionările se fac din ordin și pentru contul statului cu un comision limitat la 0,50%, iar răspunderile sunt foarte mari. De altfel orice hotărâre nu poate fi luată fără aprobarea S. S. A., care dirijează aprovizionările, în privința contabililor, d-sa anunță că consiliul de administrație al Federalei a aprobat un regulament prin care se înființează un serviciu pe lângă federala de 5 contabili regionali, care vor avea răspunderea ținerii contabilității unităților cooperative din județ cum și comisionarea pentru urmărirea debitorilor restanți.

După aprobarea în unanimitate a celor trecute în ordinea de zi și darea de descărcare de gestiune, adunarea a aprobat ca federala să poată contracta în cursul acestui an până la 50.000.000 lei. S'a stabilit 3% dobândă la depunerile spre fructificare, s'a luat cunoștință de nouile unități afiliate. S'a aprobat și bugetul 1943 și s'a procedat la alegerea d-nilor Neculai Zaharia cu 78 voturi și Ion V. Cheteanu cu 28 voturi. Președinte a fost reales d-l prof. P. Popovici, iar ca vice președinte d-nul Const. Turcan, directorul coop. „Albina“, Târcău. În comisiunea cenzorilor au fost aleși d-nii Ilie Tenea, Gh. Drumea și C. Ursachi.

LOCALUL FEDERALEI „ALEXANDRU CEL BUN“ DIN PIATRA-NEAMȚ

lul, fiind prezente 34 unități cooperative din cele 83 membre societare.

Din partea I. N. C. a participat d-l insp. g-ral Gh. Brăză și d-l Eugen Ciupercă directorul B. N. R.-lui local. După verificarea formalităților, d-l președinte prof. P. Popovici, deschizând ședința propune și adunarea aprobă în aclamație expedierea unor telegrame de omagiu și devotament către M. S. Regele Mihai I, d-lui Mareșal Antonescu, Conducătorul Statului; d-lui Ministru Constantin, Subsecretar de stat la Ec.

ful și contul de profit și pierdere. D-sa aduce mulțumiri energicului director Leon Popescu, suleșul Federalei; d-lor Minescu, Ciupercă și d-lui prefect Lt. Col. Teodorescu pentru munca, îndrumările, concursul și înțelegerea acordată întregii mișcări cooperatiste din județ.

Federala a venit în ajutorul producției agricole, a înzestrării și investițiilor agricole cu 17.500.200 lei, iar mandatul pentru aprovizionarea populației cu cereale și procurarea seminelor de primăvară și toamnă

trimoniu și a fost prezentă la opera de asistență socială prin următoarele: s'a mărit magazinele pentru depozitarea mărfurilor lichide, cheltuiindu-se peste un milion de lei; a subscris cu 92.000 lei la împrumutul reîntregirii, 250.000 lei la Palatul Invalizilor, iar suma de 254.294 lei cuvenite unităților cooperative drept risturnă pe anul 1941 a fost împărțită sub formă de porumb ca ajutoare la refugiați din Ardeal. De asemenea a mai contribuit: 28.953 lei la soc. Crucea Roșie, 5000 lei copiilor saraci,

Nicolae Iorga

de Prof. Maria Bălăcescu

Fericiți sunt Moldovenii că în Botoșani au văzut pentru prima oară lumina zilei genialul poet Mihail Eminescu, savantul naturalist profesor Ion Simionescu, actualul președinte al Academiei Române și Nicolae Iorga, a cărui figură culturală va domina știința românească peste veacuri.

Fericiți sunt Muntenii că pe meleagurile lor, la Vălenii de Munte, și-a clădit Nicolae Iorga cuibul, în care și-a deslășurat prodigioasa lui activitate și că în pământul lor se odihnește de veci trupul lui, care n'a avut odihnă în viață.

Fericiți sunt Ardenii, Bucovinenii și Basarabenii că fiecare colțor din ținuturile lor a fost cercetat de Nicolae Iorga, plecându-și urechea și inima la durerile lor, încurajându-i și indemnându-i să nu se lepede de limba străbunilor.

Înșuririle lui geniale s'au făcut cunoscute de mic copil.

Profesorii din clasele primare și din liceu au fost uimiți de inteligența și dragostea lui pentru carte.

La 17 ani a terminat liceul, reușind întâiul, și într'un an, la Universitate a făcut ce n'a putut face nimeni pe lume, căci și-a trecut toate examenele și licența la vârsta de 18 ani cu „magna cum laude“, numai după un an de cursuri, în care timp s'a făcut și cunoscut ca poet și critic literar publicând articole în „Convorbiri literare“ și „Contemporanul“.

A fost trimis de Stat. cu bursă, în Apus.

În timp de 3 ani a studiat

la „Școala de Inalte studii din Paris, care l-a format ca istoric. În acest timp s'a dus și în Anglia, Geneva, Parma, Modena, Dresda, München, Nürnberg, Berlin, unde a copiat, din arhive, lucruri privitoare la istorie.

Doctoratul l-a trecut la Leipzig cu marele profesor Lamprecht, din îndemnul căruia a scris mai târziu istoria Imperiului otoman, cea mai bună și mai completă din câte s'a scris până la el.

La vârsta de 23 de ani, anul 1894 a obținut prin concurs catedra de istorie Universală dela Universitatea din București. I se oferise catedra la Universități străine, dar a refuzat, căci era îndrăgostit de neamul lui și dorea să-l ridice cât mai sus în ochii lumii civilizate. Ziarul „Lupta“ scria elogios despre concursul universitar al lui Neculai Iorga. Subiectul era: „Înruparea feudeilor în domeniul regal francez“. Au asistat peste 1000 de per-

soane, căci Iorga beneficia de legendă: „Acest tânăr, ca student, a trecut drept fenomen, un om pentru care știința nu mai are nici un secret. Un înghițitor de opere. Zi bună, zărea, Iorga imaginea, cunoștințele cel puțin dintr'un volum“.

Cu scrisul și cu cuvântul Nicolae Iorga a îndreptat continuu sprințele spre actualitate și a cerut totdeauna reînnoire morală și solidaritate națională.

El a condus energiile neamului românesc din ziua de 13 Martie 1906, până la începutul războiului din 1916 prin: „Semănătorul“ prin ziarul „Neamul Românesc“, ca secretar și mai târziu președinte al Ligii culturale, ținând cuvântări prin toate orașele țării, în parlament și la școala Neamului din Vălenii de Munte.

Munca lui a fost răplătită, căci și-a văzut visul cu ochii: România Mare! Dar, înaintea morții sale, a văzut din nou răpăle bucăți din țară și îndurerat peste măsură, scria la 1

CAMINUL CULTURAL

Constituire de cămin cultural

Duminică 21 Martie a. c. s'a constituit cămin cultural în satul Săvinești, comuna Roznov.

Constituirea s'a făcut în prezența inspectorului Mihail Avadanei, iar adunarea generală de constituire a fost prezidată de domnul general Const. Buniș, fiu al satului Săvinești. Obștea satului a fost toată prezentă în adunare, răspunzând astfel cu însuflețire chemării pentru întemeierea căminului.

Căminul s'a încadrat și organizat în cele mai bune condițiuni și în cea mai apropiată formă.

Domnul general Buniș, care a fost în unanimitate absolută proclamat președinte de onoare al căminului a donat 10.000 lei pentru fondul de construcția căminului.

Fapta d-sale a fost ur-

mată de toți sâtenii, subscrinduse pe loc mai multe zeci de mii de lei, pentru localul propriu al căminului.

Președintele al căminului a fost ales preotul Victor Hârtescu, iar director d-l învățător invalid de război și unul din cei mai aleși fii ai satului Săvinești, Teofan Macovei. Inconjurați de sâteni și secundați de toți ceilalți intelectuali, funcționari și comercianți din sat, sub îndrumare și cu sprijinul domnului general Buniș, care are o mare autoritate asupra satului, acest mănunchi de suflete vor înfăptui unul din cele mai bune cămine culturale di județ.

Căminului i s'a dat numele de „Maria și Haralambie Buniș” în onoarea model în sat, depe urma cărora a rămas una din cele mai frumoase familii depe aceste locuri.

SFATURI PRACTICE

Mareșalul Conducător al Statului, poartă osebărită grijă sâtenilor gospodari, ajutându-i să producă mai mult și mai bun, lucru ce stă la temelie oricărei țări civilizate. Ministerul Agriculturii ascultând această poruncă, a înființat în toată țara 100 centre de propagandă apicolă. Acești 100 de propagandisti apicoli, conduși de d-l Medic Veterinar Florin Begnescu, Consilierul Apicol al Ministerului, dau fără nici o plată, în prisăcile lor sistematice, tot felul de îndrumări și sfaturi practice, etupariilor sau celor ce vor să deprindă, de azi înainte albinăritul indeleptnicie foarte bănoasă.

Sfătuim pe cei dornici, că în județul Neamț, să se adreseze cu cea mai deplină încredere d-lor M. Crutescu com. Costișa; Ion I. Ilescu, com. Roznov; Vasile I. Călinescu, Târgul Neamț, precum și mie în comuna Pângărați, adică celor patru apicultori propagandiști ai Ministerului în județul nostru și vor căpăta cărțile și sfaturile de care au nevoie, pentru ca din creșterea albinelor să tragă cele mai mari foloase, cu cele mai mici eforturi. Spor la muncă, frați stupari!

Daniel Șt. Constantinescu
Agricultor Propagandist
Pângărați-Neamț

Septembrie 1940, un articol în „Neamul Românesc” pentru „gopor”.

„Măcar să nu uităm!”... Si l-am ascultat, n'am dat uitării sfaturile lui!

Că privesc opera lui Nic. Iorga, domnul profesor universitar George Brăilănu spunea la 6 Decembrie 1941 la decedarea Institutului de istorie Universala, înființat de Nec. Iorga:

„Desigur nu a venit încă vremea să rostim o judecată asupra acestei uriașe activități care constituie, oricum am privi-o, una din cele mai însemnate contribuțiuni ale Neamului nostru. Nu numai la disciplina istoriei, dar și la știința lumii.

Dar este un lucru, pe care nici cei mai hotărâți adversari ai săi, n'au putut și nu vor putea să-l conteste: că nu este un rând din atâtea câte le-a scris, care să nu arunce sămânța unei idei, care să nu constituie prilejul unei discuții, care să nu pună problemele, ce constrâng la examinare și

cercetare și să nu deșelepe interesul celuilor, fără de care orice scriere istorică, nu mai e știință vie, ci literă moartă”.

Și mai departe spune D-l George Brăilănu că eșind odată dela Universitatea din Paris, unde Nic. Iorga fusese o conferință, un coleg dela Sorbona i-a spus: „Iorga nu se poate nici delin într-o specialitate, nici mărgini la o epocă, sau la o țară. El este o forță a naturii!”

Între numeroasele scrieri ale lui, sunt și cărți de sinleză ca: „L'art roumain” și „L'art populaire roumain”.

Imaginația fără întregite ne-o dă în „La Roumanie pittoresque”.

— Studiile istorice le însușește descoperind, între momentele izolate ale faptelor, fluidul continuu al sufletului național.

Renumele cel mare mondial i l-a făcut ce a dat în domeniul istoric dela adunarea imensului material de informație, până la luminarea epocilor ce-

lor mai necunoscute și până la sinleza istoriei naționale, pe care a integral-o în aceia a Orientului, în opere scrise în limbi europene.

Opera lui întreagă își capătă o ultimă expresie în „Essai de synthése d'une histoire de l'humanité”, care aduce în multe domenii vederi cu totul originale.

— „Cugetări” este una dintre cele mai frumoase cărți, care s'au scris în limba românească! Orice idee e pusă acolo, la un examen și corle e străbătută în întregime de un imn înălțat muncii.

— Se pare că Nic. Iorga știa mai dinainte mersul glorios al vieții și al tragice sale morți.

Aceasta se vede din o poezie făcută la vârsta de 18 ani:

La capul pruncului dormind
Veniră două ursitoare
Cuvintele dulci mângâietoare
Vorbi cea tânără zicând:

„Copile'n teagăn afundat,
Lumină'n jurul tău răsare,

ȘTIRI DIN JUDEȚ

Viața Gospodărească la Tg. Neamț

La sediul primăriei: din Tg. Neamț s'a ținut consiliul de primărie, prezidat de d. avocat I. Balan, primarul orașului și la care au mai luat parte d-nii: pr. N. Ghiorghiu, ing. silvic Gh. Cojoc, dr. Dârju, av. Ghiorghia, inginer agr. Irimia, dr. veterinar Roșiu, prof. pens. Ioan V. Bărliba, C. Gorgos aj. de primar, C. Repca șeful poliției, perceptor Almășanu, industriaș D. Calapod, C. Andrușcă agricultor, etc.

S'a dat citire procesului verbal din 15 III 1943 pentru a se vedea ce s'a realizat din hotărârile luate în consiliul precedent cu privire la igiena și salubritatea orașului, aprovizionarea, activitatea consiliului de Patronaj, etc.

S'au discutat și hotărât măsurile cu privire la curățenia acestui frumos oraș de reculegere și s'au ordonat inspecții pe teren la prăvălii, dându-se imputernicire medicului uman și veterinar, primăriei și poliției, iar cei ce nu se vor conforma ordonanțelor și legilor în vigoare vor fi sancționați.

D-na dr. Dârju a adus la cunoștință că nu mai sunt cazuri de scarlatină și că în general starea sanitară a populației este bună.

Pr. Gheorghiu, președintele Consiliului de Patronaj a arătat mooul mulțumiri în care cetățenii orașului au contribuit la colecta din Februarie c.r. când s'a strâns suma de 90.000 lei și că în anul financiar 1942-1943 s'a colectat în total peste 500.000 lei. Sf. sa mulțumește d-lor primar av. Balan, aj. de primar Gorgos și în special d-lui șef al poliției C. Repca, care pe lângă ce au dat și colectat cele mai multe daruri,

dar alături și de membrii corpului didactic au făcut o frumoasă propagandă în acel sens. Cele 4 cantine ale orașului funcționează foarte bine și anume: cea dela Hunulești, Blebea, gimnaziul industrial de fete și cea din centrul orașului condusă cu atâta suflet de d. Iancu Bărliba, prof. pensionar. Funcționarea cantinelor este asigurată până la terminarea anului școlar.

D. prof. Bărliba a adus mulțumiri publice d-lui aj. primar Gorgos care a dat o masă pregătită acasă la d-sa, copiilor dela cantină; de asemenea a mulțumit d-lui primar Balan, judecător Dârju, dr. Roșiu, pr. Andone și corpului didactic pentru truda și armonia introdusă în acest mic oraș, unde toți cetățenii cu îndrumare și îndemn și u să corespondă vremurilor grele ce le străbătem.

D-l primar av. I. Balan după ce a mulțumit celor de față pentru cele de mai sus, a arătat aprovizionării orașului, care este suficientă: consumul funcționarilor este aprovizionat cu de toate, făina de porumb se găsește din belșug, zahărul a sosit și se distribuie, uleiul la fel și acuma se fac eforturi spre a se aduce făină de grâu, care până acum n'a lipsit și nici nu lipsește.

În legătură cu aprovizionarea orașului cu lemne de foc, d. primar s'a arătat foarte optimist, aducând mulțumiri d-lui ing. Cojoc, care în calitate de șef al Ocolului Silvic Tg. Neamț a dat și dă tot timpul sprijinul d-sale în acest sens.

Sedinta a luat sfârșit la ora 19, într'osincă atmosferă de mulțumire, rezultat al unei munci depusă cu suflet într'un oraș ca Tg. Neamț.

Trimiși la Curtea Marțială

pentru nerespectarea camuflajului

Locuitorii de mai jos au fost dați în judecata Curtii Marțiale lași pentru că au contravenit la ordonanța Nr. 10 din 25 Decembrie 1942, cu privire la camuflarea luminilor: Froim Golderberg zis Moisa Sofer, D-tru Ursache, Petru Gh. Zbranca, Petru Crușitu, Zbranca Apostolescu, Gheorghe Gavrizi, Bercu Herșcovici, Hascâl Avram, Debora Sufrim, Șmil Nusem, Mendel Faibis, Froim Viader, Crușitu Petru, Iancu Caramihai, Petre Ignescu,

Constantin Voican, Gheorghe Brustureanu, Fișer Aizic, Herșcu Marcovici, Itic Braer, Șapșe Traian, Nanu Balu, Iosef Lupu, Maria Wais, Beer Herman, Ioan Gh. Bucur și Gheorghe Almășanu.

Se atrage atenția tuturor locuitorilor depe raza județului Neamț și în special dela orașe că toți cei ce nu vor camufla luminile conform ordinelor date vor fi socotiți ca dușmani ai nației și deci vor suferi rigorele legii.

Căci într-o zi tu vei fi mare, Mai mare ca un împăral.

Și oceanu'n slava sa
Și raza cerului cea vie
Părea-va o nemernicie
De lăngă împărăția ta

Hotare'n fașă-ți n'or să fie,
Și nici un drum nu-ți-i închis
Căci tu ești domnitor în vis
Și suveran prin poezie

Atunci bătrâna ursitoare
Vorbi astfel: „Coroana ta
Pe frunte greu va apăsa,
Gonind odihna întemăitoare.

De lume-ai ci nesăturat
Și nepulând să-i simți beția.
Vei fi un rege exilat.
Ce nu-și găsește împărăția.

Când de durere-ai să te clătini
Și vei căta un ajutor,
Ca oriși ce slăpănitor,
Te vei vedea fără prieteni”.

Lumina tainică se stinse,
O lăură zănele ieșind:

Copilu'n somnu-i tresărind
Zâmbi ca zeii, și-apoi plânse.

În preziua morții, la 26
Noembrie, scrie poezia „Bard
bătrân, în care spune către
sfârșit:

Moșneagul stând pe culme drept,
A fost la drum o călăuză
Și'n vremuri aspre și hursuze
El cu furtunile a dat piept
Folos aduse căl fu viu
Dar mort acuma, când se duce
Ce alta poale-a vă aduce
Decât doar, încă, un sicriu !”

Nic. Iorga a fost „Tezaur
imens de cultură, gândire și
simțire, s'a dăruit cu mărime
Neamului și Țării, îmbogățind
mai mult ca oricine altul spiri-
tualitatea românească și cea a
omenirii întregi. — El a domi-
nat veacul, în care a trăit. —
A cugetat, a vorbit și a scris
pentru veacuri și va lumina
peste veacuri”.

Un sergent român salvează un ofițer german din mâinile bolșevice

Era în ziua de 20 Noiembrie 1942, ziua deslănțuirii ofensivei bolșevice la sud de Stalingrad, în stepa Kal-mucilor. Cu sute de tancuri și numeroase forțe de infanterie și cavalerie se re-peziseră în liniile noastre. Căția ostași români apărau un post de luptă și trebuiau să oprească înaintarea inamică într'un sector de câteva sute de metri. Pe frontul Semkin, la cota 87,0, între lacurile Barmanzak și Zaza, locotenentul german Hasenkamp, comandantul unei secțiuni A. A. grele de 85 mm. venise în sprijinul infanteriei noastre, împotriva tancurilor rusești. O ceață deasă împiedeca vederea tunurilor germane să poată trage dela distanță contra cărelor de luptă ce p truseseră în dispozitivul nostru. Văzduhul se cutremura de vijelia obuzelor artileriei noastre ușoare și grele, ale tunurilor anti-tanc, ale armelor automate și de șgomotul strident al șenilelor tancurilor dușmane. Fiecare ostaș se lupta eroic și ar fi putut înfrânge infanteria și cavaleria rusă, ca de multe ori, cu toată superioritatea numerică zdrobitoare a lor, dacă n'ar fi fost sprijinite de puternice formațiuni de tancuri.

Tunurile antiaeriene germane ale locot. Hasenkamp nu se lăsau intimidare de inamic și trăgeau salve automate în monștri de oțel. Cu șase lovituri au distrus șase tancuri lovite în plin. Însă, din cauza lipsei de vizibilitate, o formație de tancuri îl inconjoară pe cota 87,0. Imediat locotenentul Hasenkamp dă ordin oamenilor săi să distrugă tunurile, ca să nu cadă în bună stare în mâinile dușmanilor. Gloanțe și proiectile vrăjmasse se năpustesc asupra lor. Ofițerul german, rănit la braț, a vrut să se îndrepte spre o mașină aflată în vale, ce nu era bătută de inamic. Tocmai atunci a apărut o ceață de bolșevici care l-au făcut prizonier.

Ca un înțepător, a apărut atunci ca din senin sergentul Hasiu Mihai dintr'un regiment de vânători. Observând starea disperată a ofițerului german, nu a stat mult pe gânduri, ci cu trei oameni ai săi a atacat ceata de bolșevici. Lupta a fost crâncenă. Teți oamenii sergentului au căzut răniți. Văzându-se singur, a alergat pe câmp și a adunat oameni răzleți și a pornit cu ei, din nou, să salveze pe ofițerul german.

A ajuns ceata din urmă și iar a deschis foc asupra ei. Lupta a fost disperată. Rușii fiind mulți, sergentul a avut din nou pierderi. Cu tot curajul și cu toată vite-

jia depuse nu reușește nici de data aceasta să-și ajungă scopul. Abia scapă el însuși din învâlmășeală. A treia oară aleargă să-și refacă grupa. Atacul fiind dat de data aceasta cu furie, inamicul a fost zdrobit și locotenentul german Hasenkamp salvat. Ofițerul a fost dus la mașina lui.

Gestul eroic și camaradesco al sergentului român Hasiu Mihai a impresionat până la lacrimi pe distinsul ofițer german. Ei și-a desprins de pe piept decorația Crucea de Fier cl. I-a și a înfipt-o pe pieptul de erou și în dreptul inimii de frate a serg. Hasiu Mihai.

Sergentul Hasiu Mihai a fost prezentat generalului comandant al Diviziei de către locot. Hansekamp, comandantul secției A. A.

Ofițerul german a raportat generalului neprețuita și vitejeasca intervenție a sergentului, grație căreia ofițerul se mai bucură de libertate și viață. Comandantul diviziei ca să răsplătească o asemenea faptă neîntrecută se adresează ostașului:

Sergent Hasiu, ai dela mine „Vistutea Militară cl. întâia”!

Serg. I. R. Petru Vîda-Beșegiu
Correspondent de război S. M. P.

Conștiința cetățenească

(Urmare din pagina 1-a)

Acesta i apogeu conștiinței cetățenești, renunțarea completă la tine însuși, pentru salvarea țării.

4. Și în sfârșit, simțul răspunderii în toată activitatea și munca depusă de fiecare în sfera sa de activitate — nota specifică a societății compusă din oameni de valoare, de oameni virtuțoși.

Țara, care nu este decât conștiința cetățenească în luptă permanentă, este conștiința cetățenească a fiecăruia dintre noi, în lupta cu noi, de a deveni valori cu care să se impună țara.

Ministerul Finanțelor
Direcțiunea Generală Ad. strivă,
Direcțiunea Personalului

Comunicat

No. 673.548, 5 Martie 1943

Se aduce la cunoștința celor interesați că la Ministerul Finanțelor se va ține, în cursul anului 1943 un examen pentru ocuparea posturilor vacante de Împieșcat, Agent de Control și Agent Administrativ, din Administrația Centrală și serv. ciile exterioare.

Cererile de înscriere și actele necesare se vor depune la Direcțiunea Personalului Ministerului, până cel mai târziu la date de 1 Aprilie 1943.

La Minister și la toate Administrațiile Financiare din Țară, se găsesc afișate instrucțiuni complete privind acest examen, în care se arată condițiunile cerute pentru fiecare din funcțiunile de mai sus, actele necesare și localitățile unde vor funcționa Comisiunile de examinare, precum și programa analitică prevăzută pentru fiecare funcțiune.

Data tinerii examenului se va fixa după depunerea și verificarea actelor.

Caut urgent, băiat 15-17 ani cu dragoste de livadă pentru a-l angaja ca practicant la pepeniera mea din com. Bistrița județul Neamț, unde pe lângă salariu va învăța pomicultura atât de frumoasă formându-și un viitor în 3 ani, obligându-mă a elibera certificat de practică.

Adresa, Căpitan pens. Ungureanu Mihai str. St. Ioan 11 Piatra-N.

Convocare

Doamnele și Domnii membri ai Căminului Cultural orașesc Central „V. Conta” sunt convocați în adunare generală, Luni 29 Martie 1943, ora 11, la liceul de băieți „Petru-Rareș.

Ordinea de zi:

1. Darea de seamă asupra activității Căminului Central și a celor suburbane pe 1942.
2. Raportul și verificarea a comisiei cenzorilor.
3. Conturi de venituri și cheltuieli pe anul expirat.
4. Depunerea mandatului Sfatului căminului și alegerea noului Sfat.
5. Programul de activitate pe 1943.
6. Cotizația pe anul în curs.
7. Proiectul de buget pe anul 1943.
8. Diverse.

Dacă la prima convocare nu se adună numărul statutar de membri, ședința se amână pentru aceeași zi Luni 29 Martie, ora 12.30 și în același loc.

Președinte,
A. A. Rotundu
Director, Victor Andrei

VÂND, în total sau în parte circa zece mii kgr. mazare verde de sământă depozitată în gara Roznov - Neamț. Preț conveseabil.

A se adresa: Ing. G. Niculescu-Dacu strada Parcurilor 11 Piatra-N.

PREFECTURA JUDEȚULUI NEAMȚ
Comisiunea Județeană de examinare prevăzută de art. 64 din Codul Funcționarilor Publici

TABLOU

cuprinzând rezultatul examenului prevăzut de art. 62 din Codul Funcționarilor Publici, ținut la Prefectura Județului Neamț în zilele de 20, 21 și 22 Martie 1943.

I. Pentru posturile de împieșcați

Berea Maria cu media 8,50. Chirilescu Adela cu media 8,50. Holnog Cezar cu media 8,50. Muraru Ana cu media 8.

II. Pentru posturile de agenți administrativi

Dima Gheorghe cu Media 8,50.
Ionescu Maria și Popescu Ana, respinse, întrucât au obținut note inferioare celei 7 (șapte).

III. Pentru funcționarii comunelor rurale

Fărcășanu Ana cu media 9, Foca Gheorghe cu media 8, Diaconu Darie cu media 8, Bărliba Elena cu media 7,50, Mihailescu Veronica cu media 7,50, Smirnov Lidia cu media 7,50, Andronic Vasile cu media 7, Apetrei Vasile cu media 7, Burduja Ecaterina cu media 7, Cocioarbă Didina cu media 7, Ispir Valeria cu media 7, Secară Eugenia cu media 7, Tudora Ioan cu media 7, Ursu Nicolae cu media 7.

IV. Pentru posturile de dactilografi

Alloarei Maria cu media 9, Adone Profira cu media 8, Dănilă Constantin cu media 8,50, Friciu Ioana cu media 8, Sîlcu Ecaterina cu media 8, Bosan Zonia cu media 7,50, Humulescu Elena cu media 7, Nazarie Elena cu media 7.

Pentru posturile de dactilografi la comunele rurale

Ploșniță Aglaia cu media 8,50, Gabrilescu Maria cu media 8, Tolomei Elena cu media 7,50, Bordei Gheorghe cu media 7, Iacob Maria cu media 7.

Piatra-Neamț 23 Martie 1943.

PREȘEDINTE,

Subprefect, GH. MATEI

Secretar, Friciu Ioan

Pierdut Buletinul Biroul Populației pe numele Zalman Burth Zalman, strada Cuza-Vodă Piatra-N. Il declar nul.

Pierdut Buletinul Biroul Populației pe numele Constantin Șerban, str. Petru Maior 19 Piatra-N. Il declar nul.

Furat la 19 Feb. 1943, bonier zilnic din preună cu toate timbrele pe numele Alexandru Săvescu str. Cuza-Vodă 360 Piatra Neamț.

Pierdut Buletinul Biroul Populației pe numele Sterea Manea, str. Alexandru-cel Bun 16 Piatra-N. Il declar nul.

Pierdut Buletinul Biroul Populației cu No. 66 din 16 August 1942 pe numele Ioan N. Mocanu din com. Borlești jud. Neamț. Il declar nul.

Pierzând diploma de licență în Teologie eliberată de Facultatea de Teologie Chișinău, No. 150 din Iunie 1932, sub numele Preot Dimitrie Săvescu, o declar nulă în mâna oricărui s'ar afla.

Ultima oră

Pe frontul de Răsărit, ofensiva sovetică de iaras s'a terminat.

Expertii militari explică eșuarea ofensivei sovietice prin două fapte: 1) Superioritatea comandamentului german și 2) Deseșul care a venit de timpuriu. Singurul sector mai activ este la Est de Harkov, unde forțele germane sunt în plină ofensivă.

Frontul din Africa. Pe cât de calm se prezintă frontul de Est, pe atât de activ a devenit frontul din Africa de Nord, unde armata 8-a britanică atacă cu forțe imense.

Linia defensivă a Mareșalului Rommel, Mareth, n'a putut fi străpunsă de inamic, iar armatele germano-italiene luptă cu mare îndârjire.